

Grundloven, end det er at have Rigsdagen med den ansvarlige Minister og Kongemagten?

Det er det, jeg ikke kan forstaa, og det er det, meget konservative Statsretsfattere heller ikke kan forstaa, og det er derfor, at de Synspunkter, jeg forfægter, er overordentlig udbredt i alle Lande, i alle Forfatninger hele Europa over. Og det er derfor, man i Amerika rejser stærkere og stærkere Kritik mod det modsatte Synspunkt, hvorefter Højesteret har Kompetencen, idet der foreligger Højesteretsdomme, som i hele Arbejderklassen er blevet stemplet som udprægede Klasedomme.

Jeg siger, dette er ikke til Gavn for nogen Forfatning, det er ikke til Gavn for nogen rolig Udvikling, at dette Spørgsmaal stilles paa Spidsen, og derfor vilde jeg under normale Forhold betragte det som det heldigste, at Spørgsmaalet officielt var uløst, idet Forholdet da vilde blive det, at man maatte gaa ud fra, at Lovgivningsmagten ved Vedtagelse af en eller anden Lov naturligvis ikke har tænkt paa at tilsidesætte Grundloven, som binder Lovgivningsmagten. Hvis den er kommet til det paa et eller andet Omraade, vil Lovgivningsmagten heller ikke reagere mod, at Højesteret i det og det Tilfælde siger: Det forekommer os, at denne Lov er grundlovsstridig.

Men det farlige er netop at slaa dette Spørgsmaal fast, at slaa det fast, ogsaa som det ærede Medlem Hr. Holstein nævnte, i selve Grundloven Det rigtigste, fordi man ikke kender Udviklingen, er at lade Spørgsmaalet være uløst. Man skal ikke diskutere det, men gaa ud fra, at den Lovgivningsmagt, der har givet Grundloven, selvfølgelig ogsaa vil handle i Overensstemmelse med, hvad den mener er grundlovs-mæssigt, og ikke — saaledes som ærede Medlemmer gaar ud fra, at vi vil — gaar ud paa at handle grundlovsstridigt. Kommer det saa juridisk eller praktisk til Yderpunkter, er det først, Diskussionen opstaa: Hvad vilde være heldigst, samfundsmæssigt set, hvis man ikke kan blive enig om Fortolkningen, at Forfatningen ender med den samlede Lovgivningsmagt, eller at den ender med Højesteret? Der man have forskellige Synspunkter. Jeg har nu det Synspunkt, at Retssikkerheden for Borgerne, som det ærede Medlem Hr. Holstein lagde saa megen Vægt paa — og det med Rette —, i det store og hele vil blive størst, hvis vi ikke sætter Sagen saaledes paa Spidsen, at man lader det være afgørende, hvad 13 Herrer af Højesteret mener; thi er man først kommet saa vidt, er det, jeg

hævder — og det giver det ærede Medlem Hr. Holstein mig jo Ret i —, at saa er Højesterets Autoritet kastet til Side, i samme Øjeblik man hævder denne statsretlige Teori.

Anden Næstformand (Parkov): Det ærede Medlem Hr. Holstein har Ordet for en kort Bemærkning.

Holstein: Maa jeg blot med Hensyn til Problemet: Retssikkerheden have Lov til at minde den højtærede Justitsminister om den fortræffelige Tale, han holdt i Landstinget i 1920 til Forsvar for den socialdemokratiske Grundlov, og navnlig for Etkammersystemet i Modsætning til Tokammersystemet. Den højtærede Justitsminister hævdede ligesom Ordføreren i Folketinget, at deres Forfatning var bygget paa lignende Principper som en Forenings Statutter. Hvad skal vi, sagde den højtærede Justitsminister, med to Bestyrelser, hvad skal vi med to Generalforsamlinger? Han sammenlignede Staten med en Forening, Staten var den store Forening. Nu vil jeg gerne minde den højtærede Justitsminister om, at i de fleste Foreningsstatutter og Aktieselskabsstatutter er der udtrykkelige Bestemmelser om, at Statutterne kun kan ændres med kvalificeret Majoritet, og der- som f. Eks. et almindeligt tilfældigt Flertal i et Aktieselskab eller en Forening beslutter at ændre Statutterne, kan en saadan Ændring underkendes ved Domstolene. Der er Domstolene en Garanti. Men i det Øjeblik, man sammenligner Staten med en saadan Forening, og Lovgivningsmagten, Generalforsamlingen, kan tilsidesætte de Bestemmelser, der skulde være Garanti mod vilkaarlige Forandringer i Statutterne, er der jo ingen Garanti. Det, som den højtærede Minister i den sidste Paragraf i sit Grundlovsforslag vilde have som en Sikkerhedsventil, Appellen til Vælgerne ved en Folkeafstemning, kan naa som helst, naar man hylder hans Teori, gøres illusorisk af et ganske tilfældigt lille Flertal i begge Rigsdagens Ting eller, i hans Forfatning, i et Etkammer.

Justitsministeren (Steincke): Det interesserede mig at blive mindet om det fortræffelige Foredrag, jeg holdt i 1920, da jeg neppe af mig selv vilde have erindret Analogien med Foreningen; men den er virkelig ganske træffende, og det glæder mig derfor, at det ærede Medlem Hr. Holstein ikke alene i Dag, men ved flere Lejligheder interesserer sig saa stærkt for den